

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 241/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. J., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. H., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 S 247/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. mája 2011 doručená sťažnosť JUDr. J. J. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 S 247/2010.

2. Z obsahu sťažnosti a pripojených listín vyplýva, že „Na Krajskom súde v Bratislave sa koná o žalobe sťažovateľa proti rozhodnutiu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pod sp. zn. 2 S 247/2010, pričom predmetom prieskumu v správnom súdnictve je otázka, či došlo alebo nedošlo k úrazu v súvislosti s výkonom jeho služobných povinností v roku 2005... Žalobu v tejto veci sťažovateľ opakovane podal 18. júna 2010. Dňa 21. marca 2011 podal sťažnosť podľa § 62 zák. č. 757/2004 Z. z., na ktorú Krajský súd v Bratislave odpovedal tak, že... sťažnosť je objektívne opodstatnená,... termín pojednávania však bude nariadený v prvom polroku 2011... vec bude sledovaná... Sťažovateľ považuje dĺžku konania vo veci sp. zn. 2S 247/2010 za takú, ktorá je nielen podľa stanoviska krajského súdu neodôvodnená, ale aj podľa čl. 48 ods. 2 ústavy predstavuje porušenie jeho základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov... Od podania žaloby prešiel skoro rok a v konaní je predmetom úraz, ktorý bol preukázaný v konaní pred ministerstvom vnútra bez akýchkoľvek pochybností... V tomto prípade sťažovateľ navrhuje, aby sa vzalo do úvahy aj predošlé konanie, pretože vec sa nachádza pred tým istým správnym súdom, ako to bolo v prvom prípade.“

3. Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:
„Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2S 247/2010 porušil základné právo JUDr. J. J. na konanie bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Krajský súd v Bratislave je povinný konať v tejto veci bez zbytočných prieťahov.

JUDr. J. J. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie 3.000.- (slovom tritisíc) EUR, ktoré mu je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa vo výške 261,82 €, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

7. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2

ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil možnosť podať sťažnosť na prietahy v súdnom konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

8. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

9. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel

zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

10. Ústavný súd z obsahu sťažnosti a priložených príloh zistil, že sťažovateľ doručil krajskému súdu sťažnosť na prietahy v konaní krajského súdu 23. marca 2011, ktorú podpredsedníčka krajského súdu uznala v liste sp. zn. Spr. 2063/2011 z 12. apríla 2011. V tejto súvislosti podpredsedníčka krajského súdu prijala konkrétne opatrenia na nápravu spočívajúce vo výzve adresovanej konajúcemu predsedovi senátu, aby neodkladne prijal ďalšie opatrenia na odstránenie vzniknutých prietahov, a zároveň sťažovateľovi oznámila, že priebežnosť súdneho konania bude sledovať, aby sa zabránilo vzniku ďalších prietahov.

11. Podľa názoru ústavného súdu podanie sťažnosti podpredsedovi krajského súdu (23. marca 2011) v krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (27. mája 2011) sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by podpredsedníčka krajského súdu dostala primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom vo veci samej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05). Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej neprípustnosť.

12. Aj keby ústavný súd sťažnosť neodmietol pre jej neprípustnosť, bolo by ju potrebné odmietnuť aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Z judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03,

IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

13. Vzhľadom na uvedené, najmä na dĺžku konania vedeného pred krajským súdom pod sp. zn. 2 S 247/2010 (necelých 12 mesiacov), ktorá sama osebe nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí s'ťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote, s'ťažnosť smerujúcu proti postupu krajského súdu by bolo potrebné odmietnuť aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

14. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí s'ťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom krajského súdu v nej dochádza k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú s'ťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2011